Gemeente Amsterdam

Een nieuwe lente en een nieuw geluid

Ambities en uitvoeringsagenda 2019

Amsterdammers,
Het succes van onze stad wordt vaak bezongen, niet in de laatste plaats door ons zelf. Er is dan ook veel om trots op te zijn. De schoonheid, levendigheid en de dynamiek maken de stad uniek. Samen met de creativiteit en innovatiekracht maakt het de stad aantrekkelijk voor velen die van heinde en verre hierheen komen om zich te vestigen. Amsterdam deelt graag en heeft een lange geschiedenis van openheid en gastvrijheid. Maar de groei die we de laatste jaren zien is niet onbegrensd. Groei kent een omslagpunt waarbij de lusten niet meer in balans zijn met de lasten. Het succes is dan ook niet iets wat je maar op z'n beloop kunt laten. Het roept nieuwe vragen op, bijvoorbeeld over de verdeling van de schaarse ruimte of hoe al die oude en nieuwe Amsterdammers zich op een voor iedereen zo prettig mogelijke manier tot elkaar kunnen verhouden. De populariteit van de stad maakt trots maar heeft ook een scherpe keerzijde. Denk aan de aanhoudende drukte die in bepaalde gebieden van de stad de leefbaarheid onder druk zet of de verscherpte tegenstellingen tussen hen die alles hebben en hen die het minder voor de wind gaat. Om de groei niet ten koste van de aard en het wezen van onze stad te laten gaan, is inkaderen, bijsturen en ingrijpen nodig. En om te bepalen wat er nodig is zullen we onszelf op punten moeten herdefiniëren. Want wat voor stad willen we zijn? Van wie is de stad eigenlijk? Hoe zorgen we dat we een lieve stad blijven? Wat vraagt dat van het stadsbestuur? En van de Amsterdammers?

We staan voor stevige uitdagingen. In het coalitieakkoord *'Een nieuwe lente en een nieuw geluid'* hebben we geschetst wat we als de belangrijkste ontwikkelingen zien en welke waarden we daar tegenover zetten. Onze ambities zijn groot. En hoewel de omstandigheden goed zijn realiseren we ons terdege dat het geen vraagstukken zijn die je even in een jaar oplost. Was het maar zo eenvoudig. Sommige komen voort uit de recente groei van de stad en andere woekeren al jaren. Al die vraagstukken zullen een lange adem en grote vasthoudendheid vergen. Maar wij zijn er van overtuigd dat dit het moment is om wissels te verzetten. Dat doen we met het oog op de toekomst. Omdat we op de lange termijn zaken in onze de stad echt willen veranderen of juist willen behouden. Om dat te realiseren komen we gedurende de rit ongetwijfeld voor moeilijke vragen te staan. Soms zullen belangen botsen en soms zijn scherpe financiële keuzes noodzakelijk. Maar we zullen die keuzes maken om duurzame, toekomstbestendige verandering te bewerkstelligen. In het belang van de stad.

In het beleid zullen we consequent kiezen voor hen die het 't moeilijkst hebben. We staan voor een grote sociale opgave, als het gaat om armoede, onderwijs en zorg. Tal van individuen en groepen zitten in de verdrukking. Samen met de stadsdeelbestuurders zullen we veel nadrukkelijker kijken wat de noden in verschillende gebieden en buurten zijn en op basis daarvan het meest investeren in die plekken waar de nood het hoogst is.

Samen met u en andere Amsterdammers: bewoners, organisaties, ondernemers en bedrijven, kennisinstellingen en belangengroepen, zullen we aan onze ambities werken. Besluitvorming wordt veel participatiever ingericht waarmee we meer mensen betrekken en uw zeggenschap vergroten. Zo bouwen we samen aan de stad. Vanzelfsprekend zullen we die samenwerking ook zoeken met de regio.

Als college hebben we een eerste uitwerking van het coalitieakkoord gemaakt op basis van zes ambities. Onze bestuurlijke ambities zijn de volgende.

1. Kansengelijkheid

We bevorderen kansengelijkheid en bieden ondersteuning aan wie dat nodig heeft. Ieder kind verdient de kans zich maximaal te ontplooien en daarom pakken we kansenongelijkheid in het onderwijs aan. Mensen die moeite hebben zichzelf te redden ondersteunen we ruimhartig met armoedevoorzieningen, we zetten nieuwe manieren in om mensen aan het werk te helpen en we bieden zorg daar waar de behoefte het grootst is.

2. Open en tolerante stad

Amsterdam was, is en blijft een open en tolerante stad. Bezoekers, bedrijven en vluchtelingen zijn welkom om te genieten van onze cultuur, onze vrijheid en onze voorspoed. Daarom beschermen we waar we trots op zijn. Dat betekent dat we de massale drukte, de consumentistische monocultuur, de verloedering van de binnenstad, het prijsopdrijvende gedrag van speculanten en het wangedrag van sommige toeristen en bewoners actief tegen gaan. Het betekent ook dat we de ruimte voor tegendraadsheid en ondernemingslust, voor culturele avantgardes en creatieve bedrijven willen vergroten.

3. Fijne buurten, leefbare stad

We verbeteren de openbare ruimte en de bereikbaarheid van de stad. We zetten in op betaalbaar wonen voor iedereen. In ontwikkelbuurten werken we samen met de bewoners aan het uitvoeren van hun wensen om de buurt fijner te maken. In een stad die groeit is regionale en binnenstedelijke bereikbaarheid van cruciaal belang. Daarin krijgen openbaar vervoer, fietsers en voetgangers voorrang. Met creatieve oplossingen verbeteren we de mobiliteit van mensen en de bereikbaarheid van de stad. Met de Amsterdammers maken we de stad, met onze handhavers en met camerahandhaving bewaken we de stad. Dat vraagt extra inspanning de komende tijd.

4. Vrijheid en veiligheid

Iedere Amsterdammer heeft recht op vrijheid en veiligheid. Discriminatie en uitsluiting belemmeren mensen om zich te kunnen ontwikkelen en hun leven naar eigen goeddunken in te richten. Misdaad, radicalisering en drugshandel creëren een illegale economie en samenleving waarin het recht van de sterkste geldt. We pakken uitsluiting, discriminatie en criminaliteit aan. We bewaken het geweldsmonopolie en gaan de ondermijnende kracht van de drugseconomie actief tegen.

5. Gezonde en duurzame stad

We gunnen de Amsterdammers een gezonde groene leefomgeving. We zetten vol in op de energietransitie en het hergebruik van grondstoffen. Daarom kiezen we voor aardgasvrije wijken, milieuvriendelijker opwekken van elektriciteit en warmte, verregaande energiebesparing en uitstootvrij verkeer. Afval en grondstofverlies voorkomen we door zo veel mogelijk kringlopen te sluiten.

6. Participatief en digitaal

Amsterdammers maken de stad. Als bestuur staan we naast bewoners en maatschappelijke partners in plaats van tegenover elkaar. Samen werken we aan de uitdagingen waar we voor staan. Als overheid nemen we barrières weg en ondersteunen we mensen zodat zij zelf vorm aan hun leefomgeving kunnen geven. In een leefomgeving die steeds meer digitaal wordt. Of het nu gaat over kansengelijkheid, het verduurzamen van woningen of het autoluw maken van de binnenstad, als stadsbestuur kunnen (en willen!) we het niet alleen doen. Wij nodigen Amsterdammers uit samen met ons aan de stad te werken. Omdat we geloven dat door samenwerking met (initiatieven) van Amsterdammers besluitvorming beter wordt.

Aan deze ambities hebben we eerste maatregelen toegevoegd. Veel van deze maatregelen worden al voorbereid, steeds is hierbij aangegeven wanneer de gemeenteraad een nadere uitwerking mag verwachten. Hiermee is het een schakel tussen coalitieakkoord en begroting 2019, met een vooruitblik voor de eerste anderhalf jaar. Dit document biedt dus een eerste doorkijk in de maatregelen, geen totaalinzicht. De komende weken zullen we deze plannen verder uitwerken voor het extra begrotingsmoment in december, zodat we de ambities dan ook kunnen vertalen in concrete doelen en resultaten.

Tegelijkertijd werken we aan een digitale vertaling van onze ambities zodat Amsterdammers in de komende jaren de mogelijkheid krijgen om de uitvoering van het beleid (de stand van zaken van de realisatie van het coalitieakkoord) actief te volgen en er op te reageren. Het wordt een instrument dat Amsterdammers inzicht geeft in de realisatie van onze plannen. Hiermee bevorderen we de openheid en transparantie van het stadsbestuur.

1. Kansengelijkheid

Maatregelen	Planning
We stellen een 'Kansengelijkheidsplan' op gericht op onderwijs en factoren die bijdragen zoals, armoede, gezondheid, sport, inkomen.	Q1 2019 Kansengelijkheidsplan
We zetten extra onderwijsbudget in voor leerlingen en scholen waar dat het hardste nodig is (o.a. kansenscholen).	Q4 2018
We verlagen de leeftijd van de voorschool naar 2 jaar.	Q3 2018
We nemen financiële belemmeringen weg. Minima huishoudens met kinderen krijgen daarbij extra aandacht. We focussen op preventie en perspectief bij schulden.	Q3 2018 Beleidsbrief
We stellen banenplannen op voor groepen met minder kans op de arbeidsmarkt, zoals jongeren met migratieachtergrond, statushouders, mensen met een arbeidsbeperking, etc. Amsterdamse werkgevers worden hier nadrukkelijk bij betrokken.	Q1 2019 Eerste deelplan
We geven meer persoonlijke aandacht aan mensen met (nog) weinig perspectief op betaald werk door de caseload van klantmanagers te verlagen.	Q4 2018
We zetten in op het verkleinen van gezondheidsverschillen, onder andere door een aanpak voor kansrijke start voor pasgeboren Amsterdammers en hun ouders, het uitbreiden van welzijn op recept, en preventie psychische problemen.	Q4 2018 - Q3 2019
We geven meer aandacht aan laaggeletterden met een taaloffensief, gericht op intensivering van de aanpak taal, armoede en laaggeletterdheid. We ontwikkelen een inburgeringsplan, anticiperend op veranderde wetgeving vanaf 2020.	Q4 2018
We komen werkende minima tegemoet door de inkomensgrens voor een aantal minimaregelingen te verhogen van 120 naar 130% van het minimuminkomen.	Q2 2019
We gaan de zorg en de jeugdzorg meer persoonsgericht en buurtgericht organiseren.	Q4 2018 - 2019

2. Open en tolerante stad

Maatregelen	Planning
We nemen maatregelen op het gebied van woninggebruik, onder andere door de termijn van vakantieverhuur naar maximaal 30 dagen per jaar te verlagen, en te onderzoeken of een verbod vakantieverhuur in bepaalde buurten mogelijk is.	Q4 2018 Vaststelling 30 dagen termijn per 1-1-2019 door raad na inspraakronde
We gaan strikter handhaven op het water, ten behoeve van minder drukte en overlast in de openbare ruimte en op het water.	Volgt
We verhogen de toeristenbelasting naar 7%, als een van de maatregelen om te komen tot een betere verdeling van lusten en lasten van bezoek aan en recreatie in de stad.	Q4 2018: raad Q1 2019: invoering
Wij creëren meer vrije ruimte voor kunst en cultuur zoals broedplaatsen en ateliers. (inclusief ruimte voor experimentele festivals en nachtcultuur).	Q1 2019
Wij stellen een stadscuratorium in, en introduceren een percentageregeling voor meer kunst in de openbare ruimte.	Vanaf Q1 2019
Wij werken in het nieuwe Amsterdams Ondernemersprogramma (AOP) onder andere een aanpak uit voor behoud van de diversiteit in het winkelaanbod (onder andere uitbreiding van brancheringsinstrumentarium) en maatregelen om de rol van ondernemers in het beheer van de openbare ruimte te vergroten.	Q1 2019
We onderzoeken de mogelijkheden voor nieuwe grootstedelijke culturele voorzieningen (onder meer Sloterplas, het Arenagebied, het Buikslotermeerplein en de Zuidas) en daaromheen een breed en pluriform kunst- en cultuuraanbod.	Vanaf Q2 2019
We verplaatsen de Passenger Terminal (PTA) voor grotere cruiseschepen. Wij formuleren daartoe samen met Noordzeekanaalgebied, Amsterdam en Havenbedrijf een regionale beleidsvisie op ontwikkeling zee- en riviercruise Amsterdam en Metropoolregio Amsterdam 2020 -2030 (o.a. omvang, type, locaties, duurzaamheid, samenwerking).	Q2 2020 Vaststelling in de diverse gemeenteraden

3. Fijne buurten, leefbare stad

Maatregelen	Planning
We stellen een masterplan reiniging en handhaving op. Daarin besteden we extra aandacht aan buurten waar de leefbaarheid voor inwoners onder druk staat door overlast en onveiligheid. De aanpak van hardnekkige jeugdoverlast is hier ook onderdeel van.	Q2 2019 Start aanpak
We stellen een aanpak op om drukte en overlast in de openbare ruimte tegen te gaan en starten daarbij met het wallengebied.	Q4 2018: Plan van aanpak Q1 2019: Uitvoering
We actualiseren de bestuursopdracht Ontwikkelbuurten, waarin we onder andere 30 tot 40 projecten ter verbetering van de openbare ruimte, groen en speelplekken opnemen.	Q1 2019 Inzet is om de maatregelen medio 2019 te realiseren.
We maken een Uitvoeringsagenda Autoluw, waarbij we voorstellen doen voor het verminderen van de footprint van de auto en het parkeerbeleid aanscherpen. Onderdeel van deze agenda is onder meer het opheffen van 1.000 parkeerplekken op korte termijn, en het opstellen van een haalbaarheidsstudie voor het opheffen van 7.000-10.000 parkeerplekken tot 2025	2019
We scherpen het Meerjarenplan Fiets aan, waarin we onder andere een tweede fietsring (Ceintuurbaan t/m Bilderdijkstraat) uitwerken en meer investeren in fietsenstallingen bij stations Bijlmer, Centraal en Zuid.	Q1 2019
Om de bouwambities te realiseren stellen we een Uitvoeringsplan Woningbouw op. Dat heeft tot doel het bouwen van 7.500 woningen per jaar in de periode 2019-2025, waarvan gemiddeld 2.500 sociale huurwoningen en 1.670 middeldure huurwoningen. Daarbij zetten we in op eeuwigdurende middeldure huurwoningen en langere uitpondtermijn van nieuwe sociale huurwoningen van particulieren. Deze bouwambitie loopt samen op met de bereikbaarheids-doelstelling: een goede regionale en binnenstedelijke bereikbaarheid.	Q4 2018 Raad
We bereiden voor de periode 2020-2023 nieuwe samenwerkingsafspraken met corporaties en huurders voor. Daarbij is het uitgangspunt dat er slechts bij hoge uitzondering nog corporatiewoningen worden verkocht, en dat er jaarlijks 2.500 corporatiewoningen worden gebouwd, waardoor het mogelijk wordt jaarlijks 1.300 corporatiewoningen in het middensegment te verhuren.	Q4 2018
Op de middellange en lange termijn houden we de planvoorraad op peil en maken we keuzes voor duurzame stedelijke ontwikkeling. Daarbij gaan we in op de vragen naar de randvoorwaarden van de groei en wat voor stad we willen zijn.	Q1 2019 Keuzenotitie duurzame stedelijke ontwikkeling en startnotitie Omgevingsvisie

4. Vrijheid en veiligheid

Maatregelen	Planning
We gaan etnisch profileren, discriminatie en racisme tegen, onder andere door de aangiftebereidheid te bevorderen, een programma te starten om discriminatie op de arbeidsmarkt tegen te gaan.	Q4 2018 - Q4 2019
We zetten in op vergroten van emancipatie, onder andere door uitwerking van de politieke akkoorden.	Q1 - Q2 2019
We starten een programma om de positie van transpersonen (bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt) te verbeteren.	Q2 2019
We stellen een Emancipatiemonitor op.	Q3 2019
We zetten in op versterken van banden in en met de stad en tussen alle gemeenschappen en willen met een plan van aanpak zelforganisaties deze stimuleren.	Q4 2018 PvA zelforganisaties
We stellen een brede diversiteitsnotitie op: 'Hoe leven we in Amsterdam samen'.	2019
We willen gebiedsgericht het pedagogische wijkklimaat versterken in allianties tussen scholen en buurtwerk. We onderzoeken de inzet jongeren als buurthandhavers en versterken de aanpak preventief jongerenwerk.	Q1 - Q2 2019
Samen met opsporende en vervolgende partners en zorgpartners ontwikkelen we een brede aanpak om de ondermijnende effecten van drugscriminaliteit tegen te gaan.	Q4 2018 Plan van aanpak
We scherpen het radicaliseringsbeleid aan en versterken het meldpunt radicalisering.	Q4 2018
We starten een onderzoek naar ondermijnende structuren en onderzoeken of het instrumentarium om criminele, illegale ondernemers buiten de deur te houden afdoende is.	Q1 2019 Instrumentarium Q4 2019 Plan van aanpak
Via het Actiecentrum Veiligheid en Zorg verzekeren we ons van een persoonsgerichte aanpak gericht op het tegengaan van Jeugdcriminaliteit.	Q4 2018 Effectmonitor top400/top600

5. Gezonde en duurzame stad

Maatregelen	Planning
We stellen een Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 (werktitel) op. De Routekaart gaat in op de acties die nodig zijn op het gebied van o.a. energiebesparing in woningen en bedrijven, het opwekken van duurzame energie, het aardgasvrij maken van de stad en het (laten) realiseren van de benodigde energie-infrastructuren. We bereiden daarbij een 'lokaal klimaatakkoord' voor met partijen in de stad ter ondersteuning van de uitvoering van de routekaart Amsterdam Klimaatneutraal.	Q2 2019 Routekaart inclusief lokaal klimaatakkoord en besluitvorming over de inzet van de fondsmiddelen
We stellen een nieuw 'Maatregelenpakket Emissievrije Mobiliteit 2019-2022' op. Daarin komen onder andere voorstellen voor aanscherping van huidige en nieuwe milieuzones, OV-transitie uitstootvrij, stimuleringsmaatregelen en meer oplaadpunten.	Q2 2019
We verbeteren en verduurzamen de inzameling en verwerking van afval, met als doel minder afval, meer hergebruik en een schonere straat. Dit doen we door onder andere inzameling van GFT op IJburg, pilot bedrijfsafval in de negen straatjes en een nieuw uitvoeringsplan afval en grondstoffen.	Q4 2018 start GFT IJburg Q3 2019 pilot bedrijfsafval Q4 2019 Uitvoeringsplan afval en grondstoffen.
We stellen een nieuwe strategie op voor de circulaire economie en duurzame afvalketen 2020 - 2025 met doorkijk tot 2030. Daarin nemen we het voortzetten en uitbreiden van het circulair maken van de bouwketen op, alsmede ruimte voor slimme stadsdistributie in de haven en aan de circulaire economie gekoppelde bedrijvigheid.	Q4 2019 Nieuwe strategie circulaire economie en duurzame afvalketen 2020-2025 met doorkijk 2030.
We formuleren een stedelijke groenvisie, waarin we aandacht besteden aan beheerkwaliteit en investeringen in prioriteren in parken, groene routes, volkstuinen, scheggen, pleinen, daken en tuinen.	Q1 2020 Raad
We breiden het aantal gezonde schoolgebouwen en groene schoolpleinen voor alle kinderen uit.	Q4 2018 - Q1 2019
We stellen een Agenda Sportstimulering 2019-2022 op. Daarin zetten we in op de verhoging van de sportdeelname van alle Amsterdammers met een accent op participatie van specifieke doelgroepen, *urban sports* en aandacht voor Zuidoost, Nieuw-West en Noord.	Q1 2019 Raad

6. Participatief en digitaal

Maatregelen	Planning
We geven het democratisch proces beter vorm. Daartoe komen we met Amsterdammers tot een gezamenlijke Agenda voor Democratische vernieuwing, laten we hen mee ontwerpen en beslissen o.a. bij het maken van aardgasvrije wijken en routekaart Klimaatneutraal en starten we met 7 cocreatieplekken in stadsdelen.	Start Q1 2019
We stellen Amsterdammers beter in staat om de resultaten van het beleid te volgen en gericht input te geven o.a. door 1) doorontwikkeling van AmsterdamNU en 2) het maken van een platform voor online en offline dialoog met de stad.	Q4 2018 – 1 Q2 2019 – 2
We voeren een nieuwe manier van werken in waardoor Amsterdammers worden betrokken bij het maken van beleid en de uitvoering daarvan (Participatieparagraaf).	Q3 2019
We versterken de zeggenschap en autonomie in de buurt door de start van twee pilots met buurtrechten en buurtbudgetten.	Q2 2019
We stellen samen met Amsterdammers een Agenda Digitale Stad op waarin we digitale hulpmiddelen inzetten om zelf vorm te geven aan de eigen leefomgeving en barrières weg te nemen.	Start Q1 2019
We treffen samen met het netwerk in de stad de eerste maatregelen om 1) digitale inclusie te bevorderen en 2) de Amsterdammers die te ver afstaan van de digitale wereld te begeleiden en te ondersteunen.	Q2-Q3 2019
We ondersteunen initiatieven uit de stad die de positieve effecten van digitalisering versterken, negatieve effecten van digitalisering verminderen of een alternatief bieden voor platform monopolisten.	Start Q1 2019
We bieden toegankelijke digitale dienstverlening 24/7 voor iedereen waarbij Amsterdammers o.a. via Mijn Amsterdam digitale diensten krijgen, persoonsgegevens worden beschermd, we een proef doen met een digitale identiteit en zorgen dat dienstverlening ook toegankelijk blijft voor mensen die minder goed meekunnen in de digitale wereld.	2019
We leren van de ervaringen van andere steden door aansluiting op het *fearless city* netwerk, we bereiden een conferentie in 2020 voor.	2019
We gaan in gebieden re-integratie, ondernemerschap, buurtinitiatieven, wijkteam en basisvoorzieningen combineren ter bevordering van cohesie, participatie en perspectief op werk, zoals het starten van een pilot commons.	2019